

CENTERPARTIET PITEÅ VALPROGRAM 2022

Centerpartiet

PITEÅ

CENTERPARTIET VILL GÖRA DET OKRÅNGLIGT FÖR HELA KOMMUNEN ATT VÄXA

Piteås styrka är en levande stadskärna med en modern landsbygd som kompletterar varandra till en unik helhet. Högländet i väster erbjuder känslan av vildmark med rik snötillgång långt ut på våren för skoter, isfiske och skidor. Skärgården i öster ger rika möjligheter till sol, bad och båtliv. Däremellan finns länets största jordbruksbygd med öppna landskap och betande djur, strax utanför stadens pulserande liv. Kort sagt, Piteå erbjuder en livsstil som inrymmer friluftsliv, naturupplevelser och puls året om i vitt skilda miljöer, både idag och i framtiden.

Men, då måste Piteborna få en godtagbar service, oavsett var man väljer att bo! En bra internetuppkoppling som möjliggör arbete från hängmattan, båten eller vid pimpelfisket ska vara en självklarhet. Även fungerande kollektivtrafik mellan stad-landsbygd och fungerande mobiltäckning vid stugan.

Allt det positiva som händer på landsbygden behöver lyftas och synliggöras bättre för att marknadsföra vår närande landsbygd. Ta by-andan in i stadens nya bostadsområden, för ökad gemenskap och trivsel mellan grannar.

Den största väghållaren i kommunen utgörs av vägföreningar som sköter det enskilda vägnätet. Där måste kommunens bidragsnivåer ses över, så att framkomligheten säkras både vinter och sommar.

Självklart ska gatubelysningen fortsätta att lysa även på landsbygden och därför vill vi stoppa den pågående, smygande nedsläckningen!

Det ska vara enkelt att bygga bostäder

Piteå erbjuder varierade boendemiljöer på landsbygden och i stan men oavsett var man vill bo, behöver det finnas tillgång till större tomter för den som vill rymma skoter, husvagn eller annat på tomten. Vi vill också ta bort onödigt krångel för den som ska bygga och menar att man även på landsbygd måste man få bygga med moderna metoder och använda modern design men även kunna få njuta av vidsträckta vyer. Vi vill göra det enklare att bygga i attraktiva lägen och tillåta blandade stilar på byggandet samt ta bort onödiga hinder som försvårar.

I takt med att staden byggs ut och förtätas, vill vi värna närhet till grönområden då forskning visar att tillgång till närnatur är bra för folkhälsan. En Grön plan behöver tas fram för att grönytorna ska få plats även när staden växer.

Det ska vara lätt att välja bostad utifrån den enskildes behov och värderingar. För att möjliggöra generationsväxling och rotation på bostadsmarknaden, vill vi främja byggandet av lägenheter i byarna. Bra infrastruktur där bostäder byggs är avgörande för attraktiviteten, tillgång till fiber och fungerande kollektivtrafik är exempel på det.

Vi vill utveckla Norrstrand till en plats för rekreation

Norrstrand är idag ett av Piteås absolut viktigaste grönområden. Vi i Centerpartiet ser utvecklingspotentialen. Vi ska självfallet bevara området som stadens gröna pärla, men vi ska också se till att tydligare knyta ihop det med Strömsundskanalen.

Vi ska se till att de finns en hundrastgård och se över området, varför finns det till exempel inte en trevlig restaurang i området? Vi ska helt enkelt skapa förutsättningar för utveckling men slå vakt om bevarandet av den gröna oasen.

Det förbättrar folkhälsan och gör Piteå ännu mer attraktivt!

Vi värnar om Pitebornas fritid - både i stad och landsbygd

Landsbygdens, skärgårdens och stadens möjligheter och förutsättningar ska tas tillvara för skapandet av ett rikt och varierat fritidsliv.

Vi vill fördela resurserna jämnare över kommunen när det till exempel gäller möjlighet till fritids- och föreningsaktiviteter. Föreningarna på landsbygden måste liksom föreningar verksamma i stadsbygd, ges samma förutsättningar att erbjuda fritidsaktiviteter eftersom det behövs för en god livskvalitet och folkhälsa. Låt föreningar på landsbygden sköta verksamheter som gräsklippning, vattning och fritidsanläggningar mot ersättning för att stärka deras möjligheter att fortsätta verksamheten.

Fritidsgård nu!

I jämförelse med andra kommuner får Piteå lågt betyg när det gäller platser för unga att vara på. Många unga som vi pratat med, efterfrågar också någonstans där de får vara utan att folk ska irritera sig på dem. Vi tror därför att en ungdomsgård med en enklare motorgård skulle fylla en stor lucka för många av våra ungdomar.

Ungdomsgården ska såklart inte bara vara en motorgård utan en mötesplats för alla men våra motordrivna ungdomar behöver en mötesplats. Med vuxna på en ungdomsgård skulle vi också som samhälle på ett bättre sätt kunna fånga upp de ungdomar som hamnat snett och på så sätt verka för ett tryggare Piteå.

Piteå kommun har näst flest A-traktorer i Sverige 577 stycken (2021), flest har Sundsvall 962 stycken.

Resecentrum centralt – såklart!

Äntligen jobbar vi för Norrbotnia-banan igen! Även om färdigställandet ligger långt fram i tiden, är det viktigt att planering och genomförande blir optimalt för Piteås räkning. Vi vill förstås att hållplatsen mellan Luleå och Piteå blir i Norrfjärden. Med halverade restider, öppnas arbetsmarknaden upp ytterligare, vilket underlättar såväl in- som utpendling till och från vår kommun.

Ny järnväg genom stan ger med strängare krav minskat buller och ökar framkomligheten för bilister genom att Timmerleden då av Trafikverket byggs om med planskilda korsningar och därmed inte berörs av tågtrafiken. Det förbättrar säkerheten för gående och cyklister med Södra hamn som målpunkt, då Sveriges längsta plankorsning byggs bort.

Med centralt Resecentrum och goda lösningar för att anlända dit med bil, buss eller cykel, får vi ett tillgängligt alternativ som kan bidra till ökat hållbart resande och till stärkt centrumhandel och stadsutveckling. De markytor som friläggs när nuvarande godsbangård flyttas, kan användas till bostadsbyggande i attraktivt läge eller kanske rentav en stadspark.

Träning utan krångel – Utegym på toppen av stadsberget!

Stadsberget har idag en av Piteås jobbigaste trappor och platsen ovanpå parkeringshuset skulle på ett enkelt sätt gå att göra till en riktigt bra central träningsplats. Det som behövs är ett utegym. Det skulle ge Piteå en riktigt cool träningsplats utomhus i urban miljö som skulle kunna nyttjas av allt från skolklasser till träningsgrupper och enskilda motionärer.

Sluta krångla, ge småföretagen ökade möjligheter att skapa jobb

Piteå behöver ett mer differentierat näringsliv för att inte vara helt beroende av ett fåtal stora dominerande arbetsplatser. Jobbtillväxten sker i små och medelstora företag och vi behöver fler tjänsteföretag och fler kvinnor som vill driva företag. Jobbskaparna utgör grunden för kommunens välfärd då skatteintäkter därifrån är helt avgörande och mer måste göras. Företagsklimatet enligt Svenskt Näringslivs ranking med plats 247 av 290 kommuner, visar att det finns mycket kvar att jobba med.

Kommunen behöver arbeta med att förenkla för företagen med en väg in, så att alla frågor som en företagare behöver hjälp med, besvaras genom att samla all nödvändig kompetens runt företagaren. Genom regelförenklingar och förbättrat bemötande vill vi underlätta företagande och vill inte fortsätta med krångel och detaljstyrning. Företagaren ska mötas av ett lösningsorienterat arbetssätt.

Det måste bli lättare för fler företag att lämna anbud när kommunen upphandlar. Företagen måste få möjlighet att utföra hemtjänst och äldreomsorg, vilket kommunen inte behöver ha monopol på. Även andra tjänster som städ och vaktmästeri bör prövas mot alternativa utförare i pris och kvalitet.

Fler utbildningsmöjligheter som matchar behovet från näringslivet behövs. Det ökar kompetens och öppnar möjligheter för ungdomar, utrikesfödda, högutbildade och kvinnor att komma in på arbetsmarknaden. Alla gymnasieungdomar ska få möjlighet och uppmuntras till att driva UF-företag så att de förbereds för att kunna bli företagare som alternativ till att vara anställd.

Vi vill ta tillvara digitaliseringens möjligheter och främja innovativa företag som drar nytta av den för att skapa nya affärsmöjligheter.

Vi vill ta nästa steg för att utveckla det gröna centret vid Grans Naturbruksskola för att öka självförsörjningsgraden och andelen lokalproducerade livsmedel.

Det borde vara självklart: Ge kvinnor och män lika möjligheter till utveckling

Centerpartiet är ett liberalt feministiskt parti och för oss handlar jämställdhet om att undanröja de hinder som begränsar människors frihet på grund av kön. Kvinnor ska ha lika möjlighet till ägande, makt och inflytande, lika lön för lika arbete och kunna leva ett liv fritt från våld och förtryck. Angelägna frågor är att bekämpa mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck.

Vi vill se ett ökat jämställt ägande och fler kvinnor som äger och driver företag.

Det krävs en modern personalpolitik för att ge kvinnorna i kommunens verksamheter lika möjligheter till friskvård, kompetenshöjning och en lön som går att leva på. Fler fasta tjänster, i stället för timvikarier, skapar möjlighet till bättre trivsel och utveckling.

Piteå ska gå före i klimatarbetet - maten

För Centerpartiet är maten vi äter en viktig fråga. Vi vill att maten ska komma från närområdet och att den ska tillagas nära där den ska ätas, allt för att ge en så bra upplevelse som möjligt men också för klimatets skull. Mat lagad i stora produktionskök, transporteras i engångsplatsförpackningar ut till barn och äldre som ska äta den, vilket innebär stor klimatpåverkan.

Mat som är ekologisk, är ur klimatsynpunkt ändå inte bra om den flygs till Sverige från andra sidan jorden. Därför föredrar vi lokalproducerad mat som håller hög kvalitet tack vare vårt ljusa men kalla klimat och som har en förhållandevis låg klimatpåverkan.

Matsvinnet måste minska snabbt, både i produktionsköken och vid serveringen. Det är inte hållbart att ätbar mat för flera miljoner kronor årligen kastas på grund av att vi har skapat system som leder till det!

Kriget i Ukraina har satt fingret på den sårbarhet som finns när vi är beroende av ett fåtal andra länder för att få tag på de livsmedel vi behöver. Att främja matproduktion i norr under fredstid, ökar förutsättningen för att vi har tillgång till mat även under kristid.

Lokalt producerad mat, ökar skatteintäkterna till kommunen vilka behövs för att finansiera välfärdsuppdraget. Dessutom bidrar ett aktivt jordbruk till det öppna landskap som vi alla värderar så högt.

Nya former och utveckling av matproduktion och odlingar, till exempel skolträdgårdar, balkongodling, med mera behöver uppmuntras för att förbättra hållbarheten i vårt samhälle.

Vi vill öka andelen upphandlingar som bidrar till efterlevnaden av miljö- och klimatmålen. Trähusbyggande ska vara förstahandsvalet.

I stan finns problem med luftkvaliteten som kräver långsiktiga åtgärder för att inte riskera liv och hälsa.

God och tillgänglig omsorg i hela kommunen med valfrihet och kvalitet

En fjärdedel av Piteås befolkning är 65 år eller äldre. Vi vill aktivera våra äldre för att så länge som möjligt behålla dem friska och rörliga för ett rikt liv också när åren tar ut sin rät.

För oss är det viktigaste att äldreomsorgen fungerar bra, inte vem som utför den! Den enskilde ska få behålla sitt självbestämmande även när man behöver samhällets hjälp. Därför vill vi att hemtjänsten mer ska ges på de äldres villkor och vill också ge möjlighet till fler att utföra hemtjänst och äldreomsorg, inte bara kommunen.

Vi vill sätta ett långsiktigt mål om att max 10 olika personer ska besöka en hemtjänsttagare under en tvåveckorsperiod. Det är inte rimligt att man i sitt eget hem under 14 dagar ska behöva ta emot upp till 20 olika hemtjänstassistenter, det skapar otrygghet.

Variationen av bostäder för äldre behöver öka, så även byggande av trygghetsboenden och seniorboenden anpassade efter äldres behov. Nya bostäder byggs med fördel i områden där omgivningen erbjuder liv och rörelse för att behålla det friska friskt längre.

Vi vill ta till vara eldsjälarna inom personalen och ge dem förutsättningar att utveckla arbetet samt lyfta goda exempel inom äldreomsorgen till andra.

Maten ska förstås vara närlagd för att främja alla sinnen och för att ge våra äldre en bättre livskvalitet. Vi vill servera mat som uppskattas av våra äldre och ge större valfrihet att välja leverantör av maten. Vi vill att äldre ska erbjudas maträtter som i det aktiva livet varit en viktig och uppskattad del av kosten och vill inte att äldre ska "tvingas" till nya matvanor när de blir beroende av kommunens omsorg.

När förmågorna avtar vill vi öka medborgarens självständighet genom att erbjuda tillgång till bra, digitala hjälpmedel som underlättar vardagen när det behövs.

Ett privat äldreboende i naturskön lantlig miljö

Vi i Centerpartiet ser behovet av ytterligare ett särskilt boende i Piteå. Vi menar också att det nu är dags för att låta en privat utförare bygga och sköta driften av detta. Vi har idag elva boenden och när Skogsgården på Strömnäsbacken är klart kommer vi vara uppe i tolv.

Att låta en privat utförare komma in som ett alternativ till kommunen fyller många fördelar. Framför allt så ökar valfriheten för alla med behov av särskilt stöd men också för personalen. Fler utförare av omsorgen skapar utveckling och möjlighet för anställda att gå till den arbetsgivare som passar ens eget behov bäst. Att Piteå kommun som är högt skuldsatt också skulle undvika ytterligare lån för att äga ännu fler byggnader är förstås en bonus.

Det är dags att sluta lägga ner mindre verksamheter – Vi säger nej till storskolor och jätteförskolor.

Vi vill att skola och förskola av hög kvalitet ska finnas där barnfamiljer vill bo och säger nej till fler storskolor och jätteförskolor. I stället vill vi bevara och utveckla småskolorna också i staden för att skapa de bästa förutsättningarna för varje barn att nå så långt som möjligt. Allt fler barn har idag olika diagnoser som gör dem särskilt känsliga för röriga miljöer med många ljud- och synintryck, därför fungerar mindre enheter bättre. Förskolor förläggs med fördel i närhet till äldreboenden men samverkan med äldre är viktig för både äldre och yngre barn.

Den fria leken och möjlighet att utöva den, gör att vi värnar utemiljön och att ytan därför behöver vara tillräckligt stor för att ge plats för barnens aktiviteter. Både vid bygget av den senaste förskolan på Strömnäsbacken och den nu pågående vid Christinaskolan, åsidosätts kravet på utrymmet, vilket vi inte kan acceptera. Det blir inte bra för barnens utveckling med den trängsel som blir följd.

För ökad trygghet och studiero, vill vi se fler vuxna i skolan. Varje barn behöver bli sedd och bekräftad varje dag för att barnen ska växa upp till trygga vuxna. Personalen ska känna att de har goda förutsättningar att ge varje elev det den behöver för att utvecklas.

Under pandemin har vi lärt oss att se möjligheter med digital teknik och för att underlätta vid till exempel språkundervisning, vill vi använda digital undervisning som komplement för att klara kompetensförsörjningen.

En stärkt elevhälsa behövs för att möta det ökande behovet som våra unga påvisat i de enkäter om måendet som besvarats. Alltför många unga i Piteå mår alltför dåligt i vardagen och det är allvarliga tecken. Arbete i samverkan med andra aktörer behöver utvecklas för att förbättra den psykiska hälsan och för att förhindra suicid.

Centerpartiet

PITEÅ